

Strasbourg, den 3.10.2017
COM(2017) 572 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Udbud, der virker — i og for Europa

DA

DA

Indledning

I en tid med grundlæggende forandringer for EU og fornyede drøftelser af, i hvilken retning Unionen skal bevæge sig i fremtiden, står det klart, at europæerne fortjener og i stadig stigende grad efterspørger et EU, der leverer konkrete resultater. Foranstaltninger, der træffes på EU-plan, bør resultere i økonomisk vækst og konkurrenceevne, bæredygtighed, solidaritet og sikkerhed. Som det udtrykkeligt fremgår af investeringsplanen for Europa¹, er nøglen til sådanne resultater fremme af investeringer, således at der skabes flere job og bæredygtig vækst.

En betydelig del af de offentlige investeringer i vores økonomi finder sted via offentlige udbud, der tegner sig for 14 % af EU's BNP, og det er således et grundlæggende element i investeringsøkosystemet. Offentlige myndigheder kan anvende denne løftestang på en mere strategisk måde for at opnå større værdi for hver euro, der bruges af offentlige midler, og bidrage til en mere innovativ, bæredygtig², inklusiv og konkurrencedygtig økonomi. Desuden er forbedring af udbud en del af det stærkere indre marked, som Kommissionens formand, Jean-Claude Juncker, opfordrede til i sin tale om Unionens tilstand i 2017.

Kommissionen lancerer en strategi for offentlige udbud, hvor den overordnede politikramme er fastsat, og hvor der er defineret klare prioriteter med hensyn til at forbedre udbud i praksis og støtte investeringer i EU. Der igangsættes tre konkrete initiativer ved siden af denne strategi. Kommissionen offentliggør en meddelelse vedrørende en mekanisme for store infrastrukturprojekter med henblik på at skabe klarhed for og yde rådgivning til offentlige myndigheder med hensyn til offentlige udbud. Den foreslår også en henstilling om professionalisering af offentlige indkøbere, fordi en dygtig arbejdsstyrke er afgørende for effektiv gennemførelse. Sideløbende hermed indledes der — for at støtte fremkomsten af nye og mere bæredygtige løsninger for vores samfund — en målrettet høring om et udkast til retningslinjer for innovative offentlige udbud.

1. OFFENTLIGE UDBUD ER VIGTIGERE END NOGENSINDE

Europæerne forventer et rimeligt afkast af deres skatter i form af offentlige tjenesteydelser af **høj kvalitet**. Forældre ønsker sund mad til deres børn i skolen, byboere forventer øgede investeringer i intelligente og bæredygtige byer, der sikrer en højere levestandard, med særlige, sikre cykelstier, pladser og legepladser af sikre og innovative materialer, trafikanter forventer sikre infrastrukturkonstruktioner af høj kvalitet, og patienter har behov for forbedret adgang til sundhedspleje af bedre kvalitet og forventer det nyeste innovationsdrevne medicinske udstyr og diagnoseværktøj. For at sikre levering af offentlige tjenesteydelser af høj kvalitet er der behov for en strategisk tilgang til indkøb. Dette **afhænger** i høj grad af **moderne og effektive offentlige udbudsprocedurer**.

For **offentlige myndigheder** er udbud et **virkningsfuldt værktøj til at bruge offentlige midler på en bæredygtig og strategisk måde**, navnlig i tider med stramme statsbudgetter. Udbud tegner sig for 2 000 mia. EUR årligt³, og en bedre styring heraf kan føre til betydelige besparelser på de offentlige budgetter og til flere investeringer. For eksempel kan en effektivitetsforbedring på 10 % give betydelige besparelser på 200 mia. EUR om året uden at skære i serviceniveauet for europæerne. Udbud har også stor indvirkning på EU's struktur- og

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank: En investeringsplan for Europa (COM(2014) 903 final).

² Inddragelse af overvejelser vedrørende ressourceeffektivitet og energieffektivitet samt økonomiske overvejelser

³ Skøn af de samlede udgifter til offentlig forvaltning (arbejde, varer og tjenesteydelser) baseret på Eurostat-data.

investeringsfonde, hvor næsten halvdelen af midlerne bruges via offentlige kontrakter. En hensigtsmæssig tildeling af kontrakter hjælper til at få størst værdi for pengene fra disse EU-fonde.

Udbud har også betydning for **europæiske virksomheder**, der nyder godt af det indre marked, når de byder på offentlige kontrakter i deres egen og i andre EU-medlemsstater. Teknologiske fremskridt og digitalisering, ændret demografi og stadig mere forbundne markeder har stor indvirkning på vores samfund og økonomier. I en globaliseret verden forbliver den økonomiske integration, som det indre marked har afstedkommet, en vigtig drivkraft for skabelse af velstand og konkurrenceevne og derfor det, der beskytter os bedst.

Offentlige udbud er et strategisk redskab i hver medlemsstats økonomipolitiske værktøjskasse. Strategien for det indre marked⁴ fra 2015 banede vejen for mere gennemsigtige, effektive og ansvarlige offentlige udbudssystemer. Dette kræver et skifte fra en rent administrativ tilgang til en strategisk og behovsdrivet tilgang, der er i fuld overensstemmelse med reglerne. Offentlige udbud kan — idet de tegner sig for omkring 14 % af EU's BNP hvert år — bidrage til at tackle mange af EU's største udfordringer, navnlig ved at skabe bæredygtig vækst og job⁵. De kan give mulighed for investeringer i realøkonomien og stimulere efterspørgslen og herigennem øge konkurrenceevnen på grundlag af innovation og digitalisering, som det blev fremhævet i industrimeddelelsen⁶. De kan også støtte overgangen til en ressourceeffektiv, energieffektiv og cirkulær økonomi⁷ og skabe bæredygtig økonomisk udvikling og mere lige, inklusive samfund.

Den nye generation af direktiver om offentlige udbud⁸, der blev vedtaget i 2014, fastsætter en ramme for en mere fleksibel gennemførelse af udbud. Direktiverne forenkler offentlige udbudsprocedurer og forbedrer herigennem SMV'ernes adgang til udbud. Det overordnede formål er at få større værdi for offentlige midler og levere bedre resultater med hensyn til samfundsmæssige og andre mål for den offentlige politik og samtidig øge effektiviteten af offentlige udgifter. Endelig er direktivernes skrappe bestemmelser vedrørende integritet og gennemsigtighed rettet mod korruption og svig.

Selv om det er gået langsomt med at gennemføre direktiverne i national ret⁹, er den moderniserede retlige ramme nu etableret i langt størstedelen af medlemsstaterne. Imidlertid blev der i løbet af processen med det europæiske semester¹⁰ konstateret mange specifikke områder, hvor forbedringer i det offentlige udbudslandskab ville bidrage afgørende til øget konkurrenceevne og effektivitet. Desuden udnytter medlemsstaterne ikke i fuld udstrækning de muligheder, der ligger i offentlige udbud, for at støtte bæredygtige mål for den sociale politik samt innovation. **Tiden er derfor inde til at fokusere på intelligent anvendelse af de nye regler i praksis.**

Med denne meddelelse identificerer Kommissionen **specifikke områder, hvor ændringer kan gøre en forskel for, hvordan offentlige midler bruges** i medlemsstaterne, og således mærkbart bidrage til vækst og job i EU. Den beskriver Kommissionens vision for, hvad

⁴ COM(2015) 550 final: "Opgradering af det indre marked: flere muligheder for borgerne og virksomhederne".

⁵ https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment/investment-plan_en.

⁶ COM(2017) 479 final.

⁷ Se COM(2014) 398 final/2: "Omstilling til en cirkulær økonomi: et program for et Europa uden affaldsproduktion".

⁸ Som en del af reformen i 2014 blev direktiv 2014/23/EU (koncessioner), direktiv 2014/24/EU (generelt) og direktiv 2014/25/EU (forsyninger) vedtaget.

⁹ Flere medlemsstater har endnu ikke gennemført mindst ét af de tre direktiver.

¹⁰ I 2017 modtog syv medlemsstater landespecifikke henstillinger vedrørende offentlige udbud.

offentlige udbud i Europa kan og bør være i nærmeste fremtid. Kommissionen anerkender medlemsstaternes og deres offentlige myndigheders befojelser fuldt ud, men er fast besluttet på meget kraftigt at støtte en ændring af den offentlige udbudskultur i medlemsstaterne. Dette kræver et stærkt politisk ejerskab på alle forvaltningsniveauer og et kvantespring i måden, hvorpå offentlige udbud gennemføres. Kommissionen **opfordrer** derfor til **et bredt partnerskab** med og mellem medlemsstaternes myndigheder på alle forvaltningsniveauer og andre interessenter, og der bør være klare gensidige forpligtelser.

2. UDBUD I DAG: DER SKER FORANDRINGER, MEN DER ER FORTSAT UDFORDRINGER

På EU-plan er en række initiativer, der er blevet lanceret i de senere år, begyndt at bære frugt. Den gældende retlige ramme har hjulpet til at forbedre og integrere yderligere udbudsmarkeder i medlemsstaterne. Skabelsen af et indre udbudsmarked i EU er et stort skridt fremad i forhold til andre regioner i verden. Selv om der stadig er plads til forbedring viser tallene, at det samlede antal af grænseoverskridende udbud (direkte og indirekte) er steget i de senere år, nemlig til omkring 23 %¹¹ af den samlede værdi af udbud i EU. Som det fremgår af meddelelsen "Better governance for the single market"¹² ydede Kommissionen udstrakt bistand til medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen af de nye direktiver i national ret. I forbindelse med de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) skal medlemsstaterne opfylde forudsætningerne vedrørende udbud som en garanti for, at de grundlæggende rammebetingelser for produktive og effektive investeringer, der medfinansieres af fondene, er opfyldt. Reformprocesserne bør fortsætte i medlemsstaterne med Kommissionens fulde støtte.

I flere medlemsstater er der i de senere år blevet taget opmuntrende skridt til at reformere udbudspraksisser eller -strukturer radikalt. For eksempel skabte Frankrig i marts 2016 en statslig indkøbscentral med henblik på at definere statens indkøbspolitik og levere uddannelse til offentlige indkøbere. I Irland blev der i 2014 etableret et centralt indkøbsorgan¹³ med et klart mandat til at forbedre forvaltningen af offentlige udgifter gennem udstrakt brug af markeds- og andre udbudsdata. I Italien blev der opnået en besparelse på 23 % ved at skabe et koordineret system for identifikation af behov og en procedure for udbudssamarbejde. Inden for rammerne af HAPPI-projektet¹⁴ har ordregivende myndigheder i flere medlemsstater gennemført fælles udbud vedrørende innovative løsninger inden for sund aldring¹⁵. Slovakiet har oprettet et register over kontrakter, der giver offentligheden adgang til alle kontrakter indgået af landets offentlige myndigheder, og således øget gennemsigtigheden og skabt mulighed for offentlig kontrol. 40 offentlige myndigheder fra 8 EU-lande har beregnet, at de over 100 udbud, der er blevet gennemført inden for rammerne af det EU-finansierede GPP 2020-projekt¹⁶, har ført til, at der er blevet sparet 900 000 ton CO₂-ækvivalenter.

¹¹ En undersøgelse, som Kommissionen for nylig har gennemført, viste, at direkte grænseoverskridende udbud tegnede sig for 3,5 % af den samlede værdi af kontrakter i 2009-2015. Indirekte grænseoverskridende udbud (via udenlandske datterselskaber) tegnede sig for over 20 %. Disse tal tager ikke højde for den stigende internationale handel inden for forsyningskæder.

¹² http://ec.europa.eu/internal_market/strategy/docs/governance/20120608-communication-2012-259-2_en.pdf.

¹³ The Office of Government Procurement ogp.gov.ie/.

¹⁴ Healthy Ageing Public Procurement of Innovations. <http://www.happi-project.eu/>.

¹⁵ Over 20 sundhedsplejeorganisationer fra Frankrig, Italien, Luxembourg, Belgien eller Nederlandene indkøbte HAPPI-løsninger.

¹⁶ <http://www.gpp2020.eu/home/> GPP 2020 havde til formål at indarbejde målsætningerne om lavemissionsudbud i Europa til støtte for EU's klimamål.

Forandringer kan også komme nedefra. Amsterdampagten¹⁷, et bredt partnerskab indgået i maj 2016 af en lang række interessenter og institutioner, herunder kommunale myndigheder, tilstræber en afbalanceret, bæredygtig og integreret tilgang til at tackle bymæssige udfordringer. Udbud er et af de vigtigste redskaber til at opnå dette, herunder gennem innovative, grønne og ansvarlige offentlige udbud. Sådanne eksempler kan inspirere andre til at gå i samme retning under hensyntagen til deres særlige forhold.

Imidlertid forbliver disse positive udviklinger ofte fortsat isolerede eksempler på god praksis, hvorfor de skal indlejres i en bredere bevægelse, således at andre også bliver opmuntret til at deltage og til at lære af erfaringerne. Flere indikatorer viser, at der i høj grad er plads til forbedring.

Mulighederne for strategiske udbud udnyttes ikke i tilstrækkelig grad. I 55 % af udbudsprocedurerne anvendes den laveste pris fortsat som eneste tildelingskriterium. Direktiverne om offentlige udbud overlader det fuldt ud til de offentlige indkøbere at foretage indkøb ud fra omkostningseffektivitets- og kvalitetskriterier¹⁸. Tilbud, der er de mest økonomisk fordelagtige ud fra en omkostningseffektivitetstilgang, som kan omfatte sociale kriterier eller miljø-, innovations-, tilgængeligheds- eller andre kvalitative kriterier¹⁹, underudnyttes fortsat.

Med hensyn til innovation viser analyser, at innovative udbud hæmmes af forskellige barrierer²⁰. En måde til at forbedre situationen kunne være en mere udstrakt anvendelse af innovationspartnerskabsproceduren. Dette værktøj, som markedsaktørerne opfordres til at gøre brug af for at skabe innovative løsninger, blev stillet til rådighed med direktiverne fra 2014 for at tage hensyn til de særlige karakteristika ved innovative udbud samt for at øge retssikkerheden og reducere de risici, som innovation indebærer. Der er til dato igangsat 17 innovationspartnerskabsprocedurer.

Offentlige udbud hviler på åben konkurrence med henblik på at levere størst mulig værdi for offentlige midler. Dette **konkurrenceelement er enten ikke til stede eller mister intensitet**. 5 % af de offentlige kontrakter, der offentliggøres i TED, er blevet tildelt efter forhandling, uden at der er offentliggjort et udbud. Mellem 2006 og 2016 er antallet af udbud med kun ét bud steget fra 17 % til 30 %. Det gennemsnitlige antal tilbud per udbud faldt fra fem til tre i samme periode. Dette viser, at virksomheder har vanskeligere ved at få adgang til udbudsmarkeder, navnlig på tværs af grænserne. SMV'er vinder kun 45 % af værdien af de offentlige kontrakter, der ligger over EU-tærsklerne, hvilket ligger klart under deres vægt i økonomien.

Ofte betragtes offentlige udbud fortsat som en rent administrativ procedure, hvor offentlige myndigheder indkøber de basisprodukter, de tjenesteydelser eller det stykke arbejde, der kræves til deres aktiviteter. Dette eksemplificeres ved, at **klare og konsoliderede udbudsdata ofte ikke er tilgængelige**. Der er ikke enighed på EU-plan om, hvilke data der skal indsamles og med hvilket formål. I mange medlemsstater er de centrale myndigheder — trods de enorme beløb, der er involveret — ude af stand til at sige, nøjagtigt hvor meget der

¹⁷ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/themes/urban-development/agenda/pact-of-amsterdam.pdf.

¹⁸ Direktiverne om offentlige udbud fra 2014 giver udtrykkeligt medlemsstaterne mulighed for at begrænse anvendelsen af pris eller omkostninger som eneste tildelingskriterier.

¹⁹ Hvilket også vil kunne omfatte vurderingen af eksterne udgifter i løbet af et projekts samlede livscyklus.

²⁰ Se undersøgelse vedrørende "Strategic use of public procurement in promoting green, social and innovation policies", https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/studies-networks_en.

bruges på offentlige udbud i landet. I sådanne tilfælde er den offentlige kontrol i høj grad fraværende, der er ikke mulighed for politikudformning på grundlag af data, og selv budgetkontrol hindres.

På samme måde **går det langsomt med den digitale omstilling af offentlige udbud**. Ud fra en undersøgelse fra 2016 er de vigtigste skridt i udbudsforløbet kun i fire medlemsstater baseret på digitale teknologier²¹. Medlemsstaterne anvender endnu ikke fremkomsten af nye teknologier som en mulighed for at forenkle og fremskynde deres udbudsprocedurer.

Ordregivende myndigheder indkøber sjældent sammen, idet kun 11 % af procedurerne gennemføres ved at samarbejde om udbud. Samlede indkøb fører ofte til bedre priser og byder også på muligheder for at udveksle knowhow og opnå bedre kvalitet. Selv om ikke alle typer indkøb er egnede til aggregering, antyder generelt lave aggregeringstal, at muligheder går tabt.

Det hævdes, at **udbudsprocedurer er for komplekse og tynget af en overdreven administrativ byrde**, selv efter den større reform og forenkling af EU-reglerne, der — som nævnt ovenfor — blev gennemført i 2014. Transnationale infrastrukturprojekter, der i sagens natur ikke er standardprojekter, da de involverer forskellige tiltag, der skal gennemføres i forskellige medlemsstater, er endnu mere komplekse. Den faktiske grad af kompleksitet afhænger også af, hvordan reglerne anvendes i praksis, og af, i hvilket omfang de nye værktøjer anvendes. Udbud kan strømlines yderligere gennem standardiseringsprocesser, hvor bedste praksis deles blandt myndigheder, og gennem professionalisering på udbudsområdet.

3. DET VIDERE ARBEJDE: ET BREDT PARTNERSKAB FOR FÆLLES SUCCES

For at øge anerkendelsen af den strategiske dimension af offentlige udbud og forbedre offentlige udbud i praksis **er der behov for et stærkt og bredt politisk ejerskab** på alle forvaltningsniveauer. Der er et betydeligt potentiale for forbedring, hvis myndighederne indstiller sig på for alvor at tage hånd om emnet. I stedet for at betragte udbud som en administrativ forpligtelse er der meget at vinde ved en proaktiv strategisk tilgang.

Kommissionen er — ved siden af det veletablerede retlige samarbejde, der allerede finder sted, og den bistand, der allerede ydes — ivrig efter at gå i dialog med medlemsstater og interessenter om de problemer, de møder, hvor tiltag og støtte på EU-plan kan skabe en klar merværdi. Med henblik på at gennemføre de nødvendige forbedringer foreslår Kommissionen **et bredt samarbejdende partnerskab** for at skifte til et effektivt, gennemsigtigt, digitalt og intelligent udbudssystem, der fuldt ud lever op til udfordringerne i tidens skiftende omgivelser. Hver partner vil få sin egen rolle at spille, men partnernes engagement i projektet bør være gensidigt forstærkende. Flere samtidige og koordinerede forbedringer kan via multiplikatoreffekten give større samlede fordele end blot summen af alle individuelle tiltag.

Partnerskabet vil kunne omfatte følgende interessenter og aspekter:

- **Nationale myndigheder** vil kunne tilrettelægge udbuddene bedre ved at formulere klare nationale udbudsstrategier, ved at sikre en mere effektiv koordinering på nationalt og regionalt niveau, ved at opstille klare nationale regler og praktiske retningslinjer, ved at udveksle god praksis og ved at etablere kompetencestøttecentre

²¹ E-anmeldelse, e-adgang til udbudsmateriale, e-indgivelse, e-evaluering, e-tildeling, e-bestilling, e-fakturering og e-betaling.

og centraliserede indkøbsorganer og herigennem øge gennemsigtigheden og sørge for hurtige, uafhængige og retfærdige klageprocedurer.

- **Regionale og lokale myndigheder** vil kunne samarbejde mere og anvende aggregerede indkøb, fremme strategiske og digitale udbud og professionalisere deres offentlige indkøbere.
- **Kommissionen** vil kunne forpligte sig på at arbejde på en mere samarbejdsbaseret måde og yderligere udvikle en række støtteværktøjer, herunder retningslinjer og bedste praksis på en lang række centrale områder, for at gøre udbuddene så enkle og effektive som muligt. Den vil dog fortsat forfølge sin håndhævespolitik og anvende sine skønsmæssige beføjelser på en strategisk måde for at fokusere på de vigtigste brud på EU-retten, der har indflydelse på borgernes og virksomheders interesser.
- **Virksomheder**, industri og erhvervsorganisationer vil for eksempel kunne opfordre til højere deltagelse i udbudsmarkeder, også hinsides deres nationale grænser, ved at udarbejde evalueringsmodeller til sammenligning af forskellige løsninger på et objektivt grundlag. Klageprocedurer bør anvendes på en ansvarlig måde. Indledende markedsundersøgelser er en vigtig fase med henblik på at forbedre udbudsekspertise og bør også involvere SMV'er.
- **Interessenter:** Der er i mange byer og samfund et voksende fokus på en samarbejdsorienteret budgettilgang, hvilket kan skabe øget opmærksomhed om strategiske kriterier, der fremmes af lokale grupper. Journalister og offentlighed bør anvende de tilgængelige data til at udøve offentlig kontrol af udbud og til at holde offentlige indkøbere ansvarlige. Videnskabsmænd og akademikere spiller en vigtig rolle, også ved at udarbejde analyser og datamodeller.

På EU-plan vil de relevante udvalg i **Europa-Parlamentet** og **Konkurrenceevnerådet** kunne blive et forum for en fortsat politisk debat om offentlige udbud med medlemsstaterne. Partnerskabet vil også kunne manifestere sig gennem frivillige strukturerede dialoger om udbud, som, hvor det er relevant, ville være fuldt aligneret med processen for det europæiske semester. Disse dialoger vil blive gennemført i et samarbejde mellem Kommissionen og medlemsstaterne. Dette giver også mulighed for en differentieret tilgang med fokus på gennemførelse af strukturelle reformer og overholdelse af reglerne, hvor det er relevant, og mere avanceret støtte til andre. Lignende forløb, der involverer relevante interessenter i en reel samarbejdsproces, vil også kunne iværksættes på nationalt plan. Da 70 % af EU's befolkning på nuværende tidspunkt er koncentreret i byområder, spiller den dagsorden for byer, som Kommissionen har foreslået med henblik på at skabe en paneuropæisk platform for inddragelse af interessenter på flere niveauer, en vigtig rolle.

Gennemførelse af intelligente offentlige udbudssystemer, der passer til det 21. århundrede, kræver engagement og beslutsomhed med hensyn til at modernisere, digitalisere og professionalisere. Der er behov for klar enighed om, hvordan man måler succes, og der skal være klare delmål og overvågning af fremskridtene. Myndigheder på alle niveauer og interessenter er — i betragtning af de forskelligartede offentlige udbudssystemer og de varierende niveauer af udvikling og fremskridt i de enkelte medlemsstater — dem, der er bedst placeret med hensyn til at afgøre indholdet og niveauet af deres engagement.

Kommissionen er parat til at facilitere en sådan indsats og til at bane vejen for udveksling af

oplysninger, viden og erfaring, også på nationalt og regionalt plan. Den forpligter sig også på en række støttetiltag, der er opført i tillægget. Den ser frem til en bred politisk dialog og til at samarbejde med nationale og lokale myndigheder og andre interessenter om at indgå frivillige, men stærke forpligtelser. Kommissionen arbejder også med at forbedre sin egen udbudspraksis ved at gøre mere brug af strategiske kriterier²².

4. HVAD DER SKAL FORBEDRES — SEKS STRATEGISKE PRIORITETER

Kommissionen har identificeret seks prioriterede områder, hvor klare og konkrete tiltag kan omdanne offentlige udbud til et virkningsfuldt redskab i hver medlemsstats økonomipolitiske værktøjskasse og føre til betydeligt bedre udbudsresultater.

a. Sikring af mere udstrakt anvendelse af strategiske offentlige udbud

Strategiske offentlige udbud bør spille en større rolle for centrale og lokale forvaltninger med hensyn til at tackle samfundsmæssige, miljømæssige og økonomiske udfordringer. Integration af innovative, grønne og sociale kriterier²³, en mere udstrakt anvendelse af indledende markedsundersøgelser eller kvalitative vurderinger (MEAT²⁴) samt udbud af innovative løsninger i den prækommercielle fase kræver ikke blot en meget kompetent pulje af offentlige indkøbere, men frem for alt politiske visioner og politisk ejerskab. En række medlemsstater har gjort MEAT, herunder grønne kriterier, til et obligatorisk element i deres udbudsforløb. Andre vil kunne opstille frivillige mål for at måle anvendelsen. Under alle omstændigheder **skal strategiske kriterier anvendes systematisk** for at opnå optimale resultater af offentlige udbud. Dette kan muliggøres gennem udstrakt praktisk støtte, som for eksempel formidling af standarder, metoder for benchmarks, regelmæssige opdateringer af mærker²⁵ og evalueringskriterier samt et tilgængeligt bibliotek med god praksis.

For eksempel vil Kommissionen med hensyn til grønne udbud fremsætte et forslag om ændring af direktiv 2009/33/EF²⁶ (direktivet om renere køretøjer) og offentliggøre en opdateret udgave af "GPP Training Toolkit", ligesom den har til hensigt at udvikle frivillige værktøjer til beregning af visse produkters livscyklusomkostninger. For så vidt angår sociale offentlige udbud vil den gældende vejledning blive opdateret. Opdateringen vil ske som et samarbejde; den vil begynde med en høring af interessenter for at samle forslag med hensyn til anvendelsesområdet for vejledningen og de problematikker, den bør tackle, herunder hvordan man bedst integrerer efterspørgselsfunktionen i social innovation og socialt iværksættereri. Målet med den foreslåede europæiske lov om tilgængelighed²⁷ er at fastsætte fælles funktionelle tilgængelighedskrav for personer med handicap og ældre. Med hensyn til innovation er en oversigt over de innovationsfremmende strategier og rammerne for gennemførelse samt vejledning om innovationsvenlige offentlige udbudsprocedurer under udarbejdelse.

²² I overensstemmelse med handlingsplanen for den cirkulære økonomi vil Kommissionen gå foran med et godt eksempel ved at sikre, at den i så vidt omfang som muligt selv anvender grønne offentlige indkøb (GPP), og ved at styrke anvendelsen af GPP ved EU-finansiering. Således er der i Kommissionen en række tiltag i gang på en række områder, f.eks. reduktion i brugen af engangspast.

²³ Hvilket også bør omfatte forpligtelsen til tilgængelighed for personer med handicap.

²⁴ Det mest økonomisk fordelagtige tilbud, der giver mulighed for at lægge mere vægt på kvalitet.

²⁵ Som for eksempel miljømærker, energi- eller fairtrademærker.

²⁶ Som bebudet i Kommissionens arbejdsprogram 2017.

²⁷ COM/2015/ 615 final.

Mens en mere udstrakt anvendelse af strategiske udbud er en prioritet, anerkender Kommissionen, at der i mange medlemsstater fortsat er problemer med at få et velfungerende offentligt udbudssystem på plads. Kommissionen vil fortsat yde støtte og vejledning med henblik på at opnå fuldt operationelle offentlige udbudssystemer i de pågældende lande, før der gås videre med integrationen af grønne, sociale og innovative kriterier.

Der er behov for en **målrettet tilgang til prioriterede sektorer**, som for eksempel bygge- og anlægssektoren, sundhedssektoren og IT-sektoren, på grund af deres løftestangseffekt samt deres særlige egenskaber og udfordringer, herunder den hurtige teknologiske udvikling og markedsudviklingen. Kommissionens initiativ vedrørende en frivillig forudgående vurderingsmekanisme til store infrastrukturprojekter²⁸ kan ses i denne sammenhæng. Der er allerede initiativer og værktøjer som for eksempel fremme af værdibaserede sundhedsudbud, Building Information Modelling²⁹ og tilgange baseret på en livscyklustankegang med henblik på at sende bæredygtige offentlige bygninger i udbud³⁰ eller det europæiske katalog over IKT-standarder for offentlige indkøb for at forbedre interoperabiliteten og undgå fastlåsning til bestemte udbydere.

Ved siden af disse tiltag bør der også være en målrettet tilgang til forsvars- og sikkerhedssektoren, herunder med hensyn til cypersikkerhed³¹. Arbejdet i forbindelse med den europæiske handlingsplan for forsvarsområdet er allerede langt fremme. Handlingsplanen har fokus på effektiv gennemførelse af forsvarsudbudsdirektivet med henblik på at skabe muligheder for europæiske virksomheder uanset deres størrelse og beliggenhed. Dette indebærer:

- med vejledning om visse aspekter af direktivet
- udarbejdelse af periodiske beretninger (resultattavler) om medlemsstaternes gennemførelse heraf
- drøftelser med medlemsstaterne om håndhævelsen af direktivet og
- fremme af initiativer til at forbedre markedsadgangen på tværs af grænserne for SMV'er og underleverandører (henstilling til medlemsstaterne og involvering af industrien).

b. Professionalisering af offentlige indkøbere

Der er brug for personer med det rette sæt af færdigheder til at drive forandringen. De offentlige indkøberes lave niveau af professionalisering³² er et systemisk problem i mange medlemsstater. Det er afgørende at forbedre udbudsfærdighederne i alle faser af udbudsforløbene, herunder e-færdigheder. Den skiftende kultur på udbudsområdet og den øgede anvendelse af strategiske offentlige udbud kræver en mere udstrakt anvendelse af fleksible praksisser, viden om markeder og innovative værktøjer. Der er behov for, at den offentlige sektor udarbejder en sammenhængende strategi for at modvirke risikoaversion og for at tiltrække, uddanne og udvikle talenter og færdigheder på tværs af det offentlige udbudslandskab.

²⁸ Der ledsager denne meddelelse.

²⁹ Building Information Modelling (BIM) anvendes til digital styring af bygge- og anlægsarbejder. Europa-Kommissionen har samfinansieret udarbejdelsen af en håndbog med henblik på implementering af BIM inden for offentlige udbud (se <http://www.eubim.eu/handbook/>).

³⁰ F.eks. LEVEL(s): <http://ec.europa.eu/environment/eussd/buildings.htm>.

³¹ Som fastsat i den nylige strategi for cypersikkerhed — JOIN(2017) 450 final

³² Ifølge en undersøgelse (Bandiera, Prat, Valletti, 2008) er manglen på professionelle udbudsfærdigheder et endnu større problem end korruption: 83 % af de ressourcer, der går tabt i offentlige indkøb, mistes på grund af manglen på professionalisering og incitamenter og kun 17 % på grund af korruption.

Medlemsstaterne befinder sig i forskellige faser af deres rejse frem mod professionalisering, men det er vigtigt, at de alle engagerer sig i denne rejse. Deling af erfaringer vil give dem mulighed for at forbedre deres udbudspraksis, øge virkningen af udbud med hensyn til at opfylde offentlige politiske målsætninger og give udbuddene et bedre omdømme. Langsigtede strategier for professionalisering på nationalt plan er afgørende for at have de rette personer med de rette færdigheder og værktøjer på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt og herigennem levere de bedste resultater.

Kommissionen er fast besluttet på at bistå medlemsstaterne i deres indsats for at udvikle og gennemføre sådanne strategier via en henstilling om professionalisering, der vedtages sammen med denne meddelelse, via fastsættelse af en europæisk kompetenceramme, via oprettelse af et e-kompetencecenter for information, viden og deling af god praksis og via målrettet bistand til kapacitetsopbygning og uddannelse ved hjælp af landerelaterede støtteværktøjer, der er tilgængelige via forskellige af Kommissionens programmer³³.

c. Forbedret adgang til udbudsmarkeder

SMV'er er en nøgle til jobskabelse, vækst og innovation, men de har vanskeligt ved at få adgang til udbud, både i EU og på internationale markeder. På nuværende tidspunkt vinder SMV'er 45 % af den samlede kontraktværdi, der ligger over EU-tærsklerne — direkte eller som medtilbudsgivere eller underkontrahenter. Direktiverne fra 2014 omfatter foranstaltninger³⁴, der skal **gøre det lettere for virksomheder, herunder SMV'er, at få adgang til offentlige udbud, også grænseoverskridende**. Der er behov for at formidle disse forbedrede udbudsmuligheder mere aktivt til den almindelige offentlighed, virksomheder og ordregivende myndigheder. Dette er især vigtigt med henblik på at fremme grænseoverskridende udbud. Målet er at øge SMV'ernes andel af offentlige udbud, således at den står mål med deres samlede vægt i økonomien. Kommissionen har også igangsat specifikke tiltag med henblik på at gøre det lettere for SMV'er at få adgang til udbud, som for eksempel projekter finansieret under Cosmeprogrammet. Desuden er der specifikt i forsvarssektoren lanceret initiativer med henblik på at lette adgangen for SMV'er til markeder på tværs af grænserne, jf. den europæiske handlingsplan for forsvarsområdet³⁵.

En anden måde at forbedre adgangen på er at opbygge tillid mellem markedsaktørerne, herunder SMV'er, således at de deltager i udbudsprocedurer. Dette kan gøres ved at tilbyde fair og effektive muligheder for **problemløsning samt en uafhængig gennemgang af afgørelser vedrørende udbud**. Klagedirektiverne³⁶ er blevet evalueret for nylig³⁷, og der blev etableret et netværk af klageorganer i første instans i marts 2017. Kommissionen vil fortsat overvåge situationen på dette område, yde vejledning og aktivt fremme samarbejde og udvekslinger af bedste praksis mellem medlemsstaterne, herunder klage- og appelorganer, for at forbedre effektiviteten og kvaliteten af klagesystemerne i EU.

EU er verdens mest åbne marked for udbud, men **vores virksomheder har ikke altid gensidig adgang til andre lande**. Vigtige handelspartnere for EU fastholder

³³ F.eks. SRSS, TAIEX REGIO peer-2-peer-programmet under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) og Samhørighedsfondene.

³⁴ Foranstaltningerne med henblik på at forbedre SMV'ernes adgang til offentlige udbudsmarkeder omfatter en opfordring til at opdele kontrakter i delkontrakter, en begrænsning af den omsætning, der kræves for at kunne deltage i en udbudsprocedure, og en reduktion af dokumentationskravene.

³⁵ COM(2016) 950.

³⁶ Direktiv 92/13/EØF og direktiv 89/665/EØF som ændret ved direktiv 2007/66/EF.

³⁷ COM(2017) 28 final.

forskelsbehandlende foranstaltninger, der rammer virksomheder i EU ved at give nationale tilbudsgivere fortrinsbehandling³⁸. Kommissionens arbejdsrapport om styring af globaliseringen understregede, at det er mere nødvendigt end nogensinde at genskabe lige konkurrencevilkår, og opfordrede til hurtig vedtagelse af et internationalt udbudsinstrument³⁹. Dette vil give Den Europæiske Union større indflydelse i dens forhandlinger med handelspartnere. Det haster med at finde en løsning på den fastlåste situation i Rådet med hensyn til dette instrument.

Kommissionen vil fortsat føre an i indsatsen for at fremme adgangen til udbudsmarkeder og herigennem hjælpe virksomhederne i EU til at sælge til udlandet. I den sammenhæng opfordrer Kommissionen tredjelande til at tiltræde WTO-aftalen om offentlige indkøb, og den bestræber sig løbende på at opnå enighed om ambitiøse kapitler om udbud i frihandelsaftalerne. Formålet med disse er at sikre, at virksomheder i EU har ret til at deltage i udbud i tredjelande, herunder kandidat- og partnerlande i EU's naboskabspolitik, på lige fod med nationale virksomheder.

Kommissionen fremmer også gunstige lovgivningsmæssige rammer i tredjelande⁴⁰ ved at fremme udviklingen af globale og konvergerende standarder for udbud.

d. Øget gennemsigtighed og integritet samt bedre data

Pålidelige data er afgørende for at kunne levere passende politiske løsninger. Den digitale omstilling, den voksende datamængde generelt og tilgængeligheden af åbne standarder for data tilbyder muligheder for at skabe bedre analyser med henblik på behovsdrevet politikudformning samt advarselssystemer med henblik på at afsløre og tackle korruption⁴¹ i offentlige udbud. **Der bør stilles bedre og mere tilgængelige data om udbud til rådighed⁴²**, da dette vil åbne op for en lang række muligheder for bedre at vurdere resultaterne af udbudspolitikker, optimere interaktionen mellem offentlige udbudssystemer og forme fremtidige strategiske beslutninger. Elektroniske udbudssystemer skal producere data af høj kvalitet, men — hvad der er endnu vigtigere — de politiske beslutningstagere skal også bruge disse data og dele dem med andre interessenter. De er også et middel til at opdage uregelmæssigheder. På EU-plan vil Kommissionen foreslå nye e-formularer⁴³ med henblik på at forbedre indsamlingen af data.

Adgang til offentlige udbudsdata vil gøre det muligt at gå i dialog med civilsamfundet og holde forvaltningerne mere ansvarlige. De offentlige myndigheder er således bedre klædt på til at bekæmpe svig og korruption⁴⁴. Til det formål **anbefales det kraftigt at etablere**

³⁸ Som for eksempel politikkerne "Køb amerikansk", "Producer i Indien" eller "Køb kinesisk".

³⁹ COM(2016) 34 final.

⁴⁰ Der vil blive iværksat dialoger om lovgivning og politikker samt samarbejdsprogrammer på udbudsmarkeder som for eksempel Indien, Brasilien og Kina.

⁴¹ Som det fremgår af visse landespecifikke anbefalinger i forbindelse med det europæiske semester.

⁴² Samtidig med at de respekterer de grundlæggende rettigheder, navnlig retten til at beskytte personoplysninger i det omfang, det er relevant.

⁴³ E-formularer er et initiativ, der blev bebudet i strategien for det indre marked som en revision af de standardformularer, der anvendes i offentlige udbudsprocedurer.

⁴⁴ Ifølge Kommissionens rapport om bekæmpelse af korruption fra 2014 koster korruption EU-samfundet 120 mia. EUR om året. Ifølge en undersøgelse fra 2013 (PWC og Ecorys for Europa-Kommissionen) udgjorde omkostningerne ved korruption i offentlige udbud i kun fem sektorer (vej og jernbane, vand og affald, bymæssigt/almennyttigt byggeri, uddannelse samt forskning og udvikling) og i kun otte EU-lande mellem 1,4 mia. EUR og 2,2 mia. EUR.

offentligt tilgængelige registre over kontrakter⁴⁵ og herigennem skabe gennemsigtighed med hensyn til tildelte kontrakter og ændringer heraf.

Etablering af effektive indberetningsmekanismer, der gør det muligt at indberette korrupsion, **og beskyttelse af whistleblowere mod repressalier** kan også bidrage til at øge gennemsigtigheden af offentlige udbud og til at spare offentlige midler⁴⁶. Kommissionen er på nuværende tidspunkt i færd med at vurdere behovet, de retlige muligheder og anvendelsesområdet for horisontale tiltag eller yderligere sektortiltag på EU-plan med hensyn til at styrke beskyttelsen af whistleblowere.

Udbudsdirektiverne giver vidtgående muligheder for at bevæge sig mod korrupsionsfri, fuldt gennemsigtige offentlige udbudsprocedurer, blandt andet ved at indføre obligatoriske e-udbud fra og med 2018 og ved at styrke bestemmelserne vedrørende interessekonflikter⁴⁷ eller udvide udelukkelsesgrundene med hensyn til tilbudsgivere. Der er behov for at skabe opmærksomhed om disse muligheder på alle forvaltningsniveauer.

Ulovlig samordning er et tilbagevendende træk på en række offentlige udbudsmarkeder. Dette kan føre til en pris, der er op til 20 % højere end prisen på konkurrenceprægede markeder⁴⁸. Konkurrencemyndighederne har undersøgelses- og håndhævelsesbeføjelser til at straffe praksisser, hvor der indgår ulovlig samordning, men kun når der er mistanke om, at det allerede har fundet sted. Kommissionen vil derfor udvikle værktøjer og igangsætte initiativer med henblik på at tackle problematikken og skabe opmærksomhed om vigtigheden af at minimere risikoen for ulovlig samordning på udbudsmarkeder. Dette vil omfatte tiltag med henblik på at forbedre ordregivende myndigheders viden om markeder, støtte til ordregivende myndigheder med hensyn til nøje planlægning og udformning af udbudsforløb og bedre samarbejde og udveksling af oplysninger mellem offentlige udbudsmyndigheder og konkurrencemyndigheder. Kommissionen vil også udarbejde retningslinjer for gennemførelsen af de nye EU-udbudsdirektiver om udelukkelsesgrunde på grund af ulovlig samordning.

e. Fremme af den digitale omstilling af udbud

Nye digitale teknologier tilbyder store muligheder for at strømline og forenkle udbudsforløbet gennem udrulning af elektroniske offentlige udbud. I henhold til udbudsdirektiverne skal det fra og med oktober 2018 være obligatorisk at afgive tilbud elektronisk. Der kan dog kun opnås fuldt udbytte af e-udbud, hvis **hele det offentlige udbudsforløb gennemgår en digital omstilling**. Dette omfatter mange faser, fra planlægning, anmeldelse og indsendelse til fakturering, betaling og arkivering.

Nye teknologier giver mulighed for en grundlæggende gentænkning af, hvordan offentlige udbud — og relevante dele af offentlige administrationer — er organiseret. Det er en enestående chance for at omforme de relevante systemer og gennemføre en digital omstilling.

⁴⁵ I det omfang et sådant register vil indeholde personoplysninger, skal det opfylde kravene i databeskyttelseslovgivningen.

⁴⁶ Ifølge undersøgelsen "Estimating the economic benefits of whistleblower protection in public procurement" (Milieu Ltd, udarbejdet for Europa-Kommissionen) fra 2017 udgør de potentielle fordele ved effektiv beskyttelse af whistleblowere for EU som helhed inden for offentlige udbud mellem 5,8 mia. EUR og 9,6 mia. EUR hvert år.

⁴⁷ Minimumsstandarder med hensyn til definitionen af interessekonflikter og EU-landenes forpligtelse til at træffe passende foranstaltninger med henblik på at opdage, forhindre og tackle interessekonflikter.

⁴⁸ Se Anderson og Kovacic, "Competition Policy and International Trade Liberalisation: Essential Complements to Ensure Good Performance in Public Procurement Markets, PPLR, 18 (2009): 67.

Kommissionen vil yderligere forbedre og fremme de værktøjer og standarder⁴⁹, den har udviklet for at muliggøre den digitale omstilling af udbud på nationalt plan, samt indføre værktøjer på supplerende områder, som for eksempel den fælles digitale portal⁵⁰ og det europæiske e-tjenesteydelseskort⁵¹. Den vil fortsat støtte medlemsstaterne på et bilateralt grundlag ved at identificere problemområder i den digitale omstilling af offentlige udbud. Dette omfatter problematikker med hensyn til interoperabiliteten af løsninger eller definitioner⁵², opbygning af politikarkitekturer og færdigheder samt mobilisering af de interessenter, der er nødvendige for at gennemføre reformerne på effektiv vis.

f. Samarbejde om fælles udbud

Aggregering af offentlige indkøb begynder at vinde frem i EU⁵³. Centrale indkøbsorganer (CPB'er) fungerer som aggregatorer og forvalter stigende andele af offentlige udbudsmarkeder. De er ved at blive vigtige aktører med hensyn til at fremme reformen af offentlige udbud, herunder gennemførelsen af en strategisk tilgang. De skaber mulighed for at give de offentlige indkøbere større indflydelse, hvilket er absolut nødvendigt på visse markeder, der er domineret af et lille antal markedsaktører. Afhængigt af situationen kan der etableres CPB'er, der har et generelt mandat på nationalt plan, er målrettet specifikke sektorer (som for eksempel sundhed og IT) eller er specialiseret inden for regionale/kommunale indkøb.

De store mængder, som CPB'erne indkøber, kan bruges som løftestang for strategiske udbud, for eksempel ved at opstille mål for indkøbene. Deres rolle for standardiseringen af offentlige udbudsforløb og for viden om markeder er også et vigtigt element med hensyn til professionaliseringen af offentlige administrationer og giver mulighed for SMV-venlige procedurer. Aggregering af viden og ekspertise skaber afsmittende virkninger, da CPB'er ofte yder støtte- og høringstjenesteydelser til andre ordregivende myndigheder.

Der er meget at vinde ved et stærkt samarbejde mellem ordregivende myndigheder⁵⁴. Fælles grænseoverskridende udbud, hvor ordregivende myndigheder fra forskellige lande i fællesskab tilrettelægger deres udbudsprocedurer, bliver meget lettere med de nye EU-regler. Flere nylige eksempler viser, at sådanne partnerskaber er mulige. Desuden kræver udbud af store infrastrukturprojekter på tværs af nationale grænser et stærkt samarbejde mellem udbudsenheder og evnen til tale et fælles "sprog". På visse områder, navnlig infrastrukturprojekterne med henblik på det transeuropæiske transportnet, er der behov for en nærmere analyse af årsagerne til det begrænsede antal grænseoverskridende udbud, og specifikke foranstaltninger kan blive taget op til overvejelse⁵⁵.

i den sammenhæng vil Kommissionen skabe yderligere opmærksomhed om og fremme god

⁴⁹ Som for eksempel e-Certis, det fælles europæiske udbudsdokument (EPSD) og den europæiske standard for e-fakturering.

⁵⁰ COM(2017) 256

⁵¹ Et forslag (COM(2016) 823 og COM(2016) 824), der blev vedtaget af Kommissionen i januar 2017, og som på nuværende tidspunkt drøftes af Europa-Parlamentet og Rådet, om indførelse af en harmoniseret procedure på EU-plan for grænseoverskridende udvidelse af tjenesteydelser i bygge- og anlægssektoren samt erhvervstjenester på det indre marked, hvilket omfatter godkendelse af økonomiske aktører, der er opført på de i artikel 64 i direktiv 2014/24/EU omhandlede officielle lister.

⁵² der trækker på eksisterende interoperabilitetsløsninger, der er vedtaget på EU-plan, som for eksempel e-signatur, e-levering og e-fakturering.

⁵³ Efterspørgselsaggregering henviser til ordregivende myndigheder eller andre, der opererer gennem centrale indkøbsorganer (CPB'er), som fungerer som grossister eller mellemmand.

⁵⁴ For eksempel flere lokale myndigheders fælles indkøb af rene køretøjer til offentlig transport.

⁵⁵ Se igangværende offentlig høring om strømlining af gennemførelsen af det transeuropæiske transportnet (TEN-T): https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/consultations/2017-ten-t-implementation_en.

praksis for fælles grænseoverskridende udbud.

5. KONKLUSION

Offentlige myndigheder stræber generelt efter at skabe et mere retfærdigt samfund på grundlag af lige muligheder, bæredygtig økonomisk vækst og bred markedsdeltagelse, samtidig med at der skal være bæredygtige offentlige finanser. Offentlige udbud vil forblive et værktøj af afgørende betydning med hensyn til politikgennemførelse. I betragtning af de mange offentlige midler, der bruges på offentlige udbud, kan de give offentlige forvaltninger mulighed for at opnå vigtige politiske resultater, hvis de bruges som et strategisk værktøj.

Intelligent anvendelse af offentlige udbud kan hjælpe med at tackle globale udfordringer som for eksempel klimaændringer og ressourceknaphed samt det aldrende samfund. Det støtter sociale politikker og fremskynder overgangen til mere bæredygtige forsyningskæder og virksomhedsmodeller. Det kan forbedre konkurrenceevnen og give SMV'er mulighed for at få adgang til udbudsmuligheder. Gennemsigtige og professionelle offentlige indkøbere vil være i stand til at bruge offentlige midler effektivt og bekæmpe korrupsion.

Flere medlemsstater er allerede begyndt at udvikle en strategisk tilgang til udbudspolitikker; en tilgang, der suppleres af lovende lokale initiativer. Der kan opnås mere gennem samarbejde og ved at lade sig inspirere af hinanden. Kommissionen er ivrig efter at spille en faciliterende rolle i denne omstillingsproces hen imod moderne, bæredygtige udbudssystemer, der passer til det 21. århundrede, og som er drevet af et inklusivt og engageret EU-partnerskab med henblik på intelligente offentlige udbud.

TILLÆG — Oversigt over EU-initiativer vedrørende offentlige udbud, der skal være gennemført ved udgangen af 2018

Med denne meddelelse tilskyndes der til et bredt partnerskab med henblik på at forbedre måden, hvorpå offentlige udbudspraksisser fungerer i EU. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne, andre myndigheder og interessenter på området for offentlige udbud til at engagere sig i frivillige, men konkrete tiltag i den henseende. På sin side **forpligter Kommissionen sig til at gennemføre følgende specifikke tiltag frem til udgangen af 2018:**

1. Sikring af mere udstrakt anvendelse af strategiske offentlige udbud

- Etablere en frivillig mekanisme til forudgående vurdering af infrastrukturprojekter
- Ajourføre vejledningen om grønne og sociale udbud og give vejledning om innovationsudbud samt
- Udveksle god praksis vedrørende strategiske udbud, herunder med hensyn til vigtige sektorer (bygge- og anlæg, sundhed og IT).

2. Professionalisering af offentlige indkøbere

- Vedtage en henstilling om professionalisering af offentlige indkøbere
- Udvikle en europæisk kompetenceramme for offentlige udbud med de færdigheder og kompetencer, som indkøbere har brug for
- Skabe et e-kompetencecenter i form af en central informationsportal og et e-bibliotek med god praksis vedrørende udbud og
- Etablere et netværk af nationale centre for innovative udbud på EU-plan.

3. Forbedret adgang til udbudsmarkeder

- Yderligere forbedre adgangen til tredjelandsudbudsmarkeder via handelsaftaler
- Styrke klagesystemet gennem yderligere udbygning af netværket af klageorganer i første instans samt de vejledende noter om klagemuligheder og
- Lancere pilotprojekter med henblik på at sætte skub i SMV'ernes deltagelse via formidlere fra erhvervslivet og mæglere inden for innovation.

4. Øget gennemsigtighed og integritet samt bedre data

- Udstede nye udbudsstandardformularer for at forbedre indsamlingen af data
- Fremme etableringen af offentligt tilgængelige registre over kontrakter og
- Udarbejde retningslinjer for den praktiske anvendelse af nye integritetsbestemmelser og for udelukkelsesgrunde i forbindelse med aftalt spil samt oprettelse af en database for uregelmæssigheder.

5. Fremme af den digitale omstilling af udbud

- Udvide anvendelsesområdet for e-Certisværktøjet og yderligere forbedre IT-systemerne og
- støtte indførelsen af det fælles europæiske udbudsdokument, "kun én gang"-princippet og elektronisk fakturering i medlemsstaterne.

6. Samarbejde om fælles udbud

- Fremme fælles grænseoverskridende udbud, herunder innovation ved store købere
- Lancere en pilotuddannelse om "SMV-venlige politikker i centrale indkøbsorganer".